

Problematiskt med avpolitiserad undervisning om hållbar utveckling

I samhällsdebatten är alla för ”hållbar utveckling”, men uttrycket har blivit så elastiskt att de grundläggande motsättningar som finns i begreppet inte märks. Detta blir problematiskt i skolan där undervisning om globala utvecklingsfrågor ramas in av debatten om hållbar utveckling. En avhandling från Göteborgs universitet visar att det i grund och botten är de politiska intressekonflikterna som bör stå i förgrunden för undervisningen om de globala utvecklingsfrågorna.

I sin studie har **Benjamin Knutsson**, institutionen för pedagogik och specialpedagogik, studerat hur utvecklingsdebatten i den svenska skolan förändrats sedan andra världskrigets slut och hur den påverkat undervisningen om globala utvecklingsfrågor.

Under 1970- och 1980-talet var undervisningsinnehållet politiskt kontroversiellt med hårda meningsskonflikter mellan lärare och andra som var intresserade av hur globala frågorna hanterades i skolan.

Under senare år finns en tydlig tendens mot att de politiska konflikterna har mattats av.

– Att ämnet blivit mindre politiskt kontroversiellt verkar vandra hand i hand med att diskussionen om utbildning för hållbar utveckling har tagit fart. Avpolitiseringen är bekymmersam eftersom den döljer att ”utveckling” i grunden omgärdas av politiska intressekonflikter, prioriteringar och vägval, säger Benjamin Knutsson.

Idén om vad som är hållbar utveckling – ekonomiskt, socialt och ekologiskt – bärs idag bland annat av stora internationella institutioner som Världsbanken, Internationella valutafonden och de stora biståndsgivarna.

– Hållbar utveckling i den meningen betyder bland annat att vi ska fortsätta att konsumera och samtidigt bli ekologiskt hållbara och socialt rättvisa. Det är en svår för att inte säga omöjlig ekvation, säger Benjamin Knutsson.

– De kritiska röster som finns i den allmänna utvecklingsdebatten har neutraliserats av alla dem som sugit upp de radikala argumenten. Därför kan många idag alla omfamna det elastiska begreppet hållbar utveckling, från miljörelse till institutioner och näringslivstoppar, ingen är ju för en ohållbar utveckling, säger han.

Frågan är då hur undervisning om hållbar utveckling ska bedrivas? Benjamin Knutsson har till sin avhandling genomfört intervjuer med gymnasielärare som undervisar om globala utvecklingsfrågor. På basis av intervjuerna visar han fem olika sätt för lärare att förhålla sig till utbildning om globala utvecklingsfrågor, fem olika didaktiska alternativ vilka leder till en mer systematisk och perspektiverande undervisning.

I en sådan undervisning ska det tydligt framgå att globala utvecklingsfrågor kan belysas och förstås på olika sätt och att de olika belysningarna och tolkningarna i sin tur är beroende av ideologiska och intellektuella perspektiv.

– På så sätt kan lärarna främja elevernas politiska bildning samtidigt som de lever upp till läroplanens krav på saktighet och allsidighet, säger Benjamin Knutsson.

För mer information kontakta: Benjamin Knutsson: 031-786 24 27,

benjamin.knutsson@ped.gu.se

Läs avhandlingen: <http://gupea.ub.gu.se/handle/2077/27936>

Benjamin Knutsson lägger fram sin avhandling *Curriculum in the Era of Global Development – Historical Legacies and Contemporary Approaches* vid Institutionen för pedagogik och

specialpedagogik onsdagen den 11 januari, kl. 13:15.

Plats: Kjell Härnqvistsalen, Pedagogen Hus A, Västra Hamngatan 25, Göteborg